वा०रा०

119911

अपिक्षेममितितु व्याजहारेत्यन्वयः॥ २ ॥ ३ ॥ उद्भमन्तितस्ततोवजन् विक्षिपन्हस्तादीन् क्षिपन् ॥ तत्रतत्र सीताभविष्यतीत्याशयाऽभिवीक्ष्य ॥ ४ ॥ ५ ॥ रुदंतमित्या देराश्रमोविशेष्यः ॥ वर्णनीयमयीभावेन कवेरिप सन्निहितवैपरीत्यं ॥ ६ ॥ ७ ॥ नष्टा अदर्शनंगता स्वयोगशक्त्या पुनरलभ्यदर्शनाजातेतितात्पर्यं ॥ ८ ॥ ९ ॥ नदींगते त्यादिसंतर्क्य तत्रतत्र यत्नान्मगयमाणोपि नाससाद उन्मत्तइवेत्ययमिवशब्दोम्गयमाणः प्रधावन्बभामेत्यादौ सर्वत्र संबंध्यः एतत्सर्व लोकव्यवहारनटनं भगवतिश्वतस्य ह्रपस्य लोके सर्वतोभार्याप्रियतमेतिबोधयितुं ॥ अतएव मातापितृवियोगेनैतावच्छोककारणं तदुक्तं भागवते ॥ समनुजोजभवार्चितां घिरलंघ्यवीर्यइत्यादिना विशिष्टं राम

उपालक्ष्यिनिमित्तानिसोशुभानिमुहुर्मुहुः॥अपिक्षेमंनुसीतायाइतिवैव्याजहारह॥२॥ वरमाणोजगामाथसीतादर्शनलालसः॥ शुन्यमावसथंदृह्वाबभूवोद्दिग्नमानसः॥ ३॥ उद्भमन्निववेगेनविक्षिपत्रघुनंदनः॥ तत्रतत्रोटजस्थानमभिवीक्ष्यसमंततः॥ ४॥ दद र्शपर्णशालांचसीतयारहितांतदा॥ श्रियाविरहितांध्वस्तांहेमंतेपियनीमिव॥ ५॥ रुदंतिमवरक्षेश्रग्लानपुष्पसगिद्वि। श्रियाविही नंविध्वस्तंसंत्यक्तंवनदैवतैः॥ ६॥ विप्रकीर्णाजिनकुशंविप्रवृद्धवृसीकृटं॥ दृष्ट्वाशून्योरजस्थानंविललापपुनःपुनः॥ ७॥ हृतासृता वानष्टावाभक्षितावाभविष्यति॥ निलीनाप्यथवाभीरुरथवावनमाश्रिता॥८॥ गताविचेतुंपुष्पाणिफलान्यपिचवापुनः॥ अथवाप द्मिनीयाताजलार्थवानदींगता ॥ ९ ॥ यतान्सगयमाणसुनाससादवनेत्रियां ॥ शोकरकेक्षणःश्रीमानुन्मत्तइवलक्ष्यते ॥ १०॥

मुपक्रम्य ॥ रक्षोधमेनरकवद्विपिनेऽसमक्षंवैदेहराजदुहितर्यपयापितायां ॥ भात्रावनेरुपणविषययावियुक्तःस्रीसंगिनांगतिमितिप्रथयंश्रव्यारेति ॥ नेदंयशोरघुपतेःसुरया ज्ञल धिवंधनमञ्जूपर्गेर्धनस्यशंत्रहननेकप्यःसहायानी प्राप्ता मुपीवाद्याश्रयणवृद्धिमपि लीलेवेति न तत्तस्य व्यवात्तलीलातनीरियकसाम्यविमुक्तथास्रः ॥ स्तुतिरितितदर्थः ॥ लीलाप्रयोजनंच तच्छ्रवणेन लोकोद्धारः॥एतन्ववमे एकादशाध्यायस्थे पद्ये ॥ तथापंचमेषि ॥ मर्त्यावतारस्विहमर्त्यशिक्षणंरक्षोवधायैवनकेवलंबिभोः॥ कृतोन्यथास्याद्वमतःस्वभागायान्याविकाराणि

कृतोन्यथास्याद्रमतः स्वआत्मन्सीताकृतानिव्यसनानीश्वरस्येति॥ १०॥

119911